

Szerkesztőségi iroda:

Rimaszombat, temető-utca 12. sz. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bérmentelen levelek nem fogadtatnak el. Kéziratok nem adatnak vissza.

Előfizetési díj:

Egész évre . . . . . 4 frt.
Fél évre . . . . . 2 frt.
Negyed évre . . . . . 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN HÉT VASARNAPJÁN.

Kiadó-hivatal:

R-szombat, Losonci-utca 24. sz. **Rábely Miklós** könyvnyomdájában. — Ide intézendők a kiadóhivatali illető előfizetési pénz-, hirdetés-, nyiltér- és felszólamlások.

Hirdetési díj:

Egy négyhasábos peisor térfogata . . . . . 5 kr.
Bélyegdíj: minden beiktatás után . . . . . 30 kr.

Nyiltér:

Egy sor . . . . . 20 kr.

Előfizetéseket elfogad: A „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala Rimaszombat Losonci-utca 24. sz., nemkülönbön minden hazai postahivatal. Az előfizetések legzélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhetők. — **Hirdetéseket** csak a kiadóhivatal vesz fel.

Rimaszombat, 1888. január 29.

Annyira haladtunk közművelődési tekintetben, a mennyivel, ha kérkednünk nem is, de lelkünk teljes önértékeléssel büszkélkedhetünk. Egy századdal előbb Európa kultur-nemzeti hazánkat még a Hymmalaya környékén képzeltek s pár évtizeddel is még abban a véleményben voltak, hogy Ázsia határi közvetlenül Bécs alatt kezdődnek Fájdalommal kell visszagondolnunk azokra az időkre, mikor a magyar idegen volt hazájában, nem ismerték el tudományos törekvéseit, gátolták művészi hajlamainak kifejlődését, jogait és ősi alkotmányát megnyirbálták, szóval — mintha mi vétettünk volna legtöbbet a világnak — kisebb-nagyobb nemzetek szintegy sportot üztek gunyjaikkal belőlünk s minden oldalról körülvevett rokonságuk védő szárnyai alatt arasznyi hatalmukkal nyakunkra nőni törekedtek.

Nemzetünk azonban önértékre ébredt; széttörte a fejlődését akadályozó bilincseket s alig két évtized alatt annyira emelkedett, hogy tudományos aspirációinkat ma már a művelt külföld kellő mértékben méltányolja, művészeink nagy alkotásai előtt meghajol s teljes elismeréssel sorolja nemzetünket azon kultur-népek sorába, melyek neve az örökkévalóság lajstromába van felvéve.

Megmutatta nemzetünk, hogy az önfeláldozó küzdelem mire képes. Nem kiméit sem fáragságot, sem anyagi áldozatot s megteremtette a mai társadalmat, melyet magasabb szempontokból helylyel-közzel lehet kifogásolni, de törekvéseit tekintve, csak üdvözölni s buzdítani kell.

Tagadhatatlan az, hogy intelligenciánk a közműveltség terjesztésének érdekében sokat tett és tesz ma is. E tekintetben tehát jogos szemrehányás nem érheti; gáncsolni is legfőlegb csak annyiban tudnánk, hogy nem mindig találta fel s tért, melyen hathatósan működhetett, — s néha nem hasz-

nálta fel az alkalmat, mely működésének teljes mértékben való kifejlődését eszközölte volna. De csak helylyel-közzel. Hazánk értelmisége a kisebb-nagyobb városokban helyes uton halad — s csak kevés azon megyei székhelyek száma, melyeknek jóakarata, buzgósága és áldozatkészsége még nem érte el azon nívout, mely a jövő társadalmának alapjául tekinthető. Mert mi lehet a magyar társadalom feladata? Megvetni a jövő alapját. Kifejlesztetni mindazon erőket, melyek a jövő nagyságának tényezői lehetnek úgy az anyagi, mint a szellemi téren. Megalkottuk a közművelődési egyesületet, de ez még nem minden. A ki tagja az egyesületnek, még nem róta le tagsági díjával a haza iránti kötelezettségeket. A közművelődési egyesület nem működhetik minden irányban; az ő kötelezettsége ez idő szerint hasonlít a kertészkedő emberhez, ki oltogat, magot hint, irtja a gyomot egy szebb jövő reményében — és kertjét a művelt közönség oltalmába ajánlja.

Ez oltalom társadalmunk egyik legelső kötelezettsége.

A közművelődési egyesület nem a művelt emberek kedvéért van, az intelligentiának naponként magasabb színvonalra kell emelkedni, úgy, hogy ne legyen előtte semmi oly tökéletes, melynél tökéletesebbre ne vágyakoznék. A jót jobbá, a szépet gyönyörűbbé tenni. A ki nem működhetik a tudomány és művészet terén, legalább pártolja.

Ez az, mi a tollat ez alkalommal kezünkbe adta. A lefolyt héten érkezett fővárosi lapok fájdalommal említék föl, hogy e tekintetben épen nem büszkélkedtünk; a múlt évben némely kitünőbb irodalmi művekből alig egy-két példány kelt el! A szellemi vállalatok tehát nem részesülnek kellő pártfogásban, noha társadalmunknak mai műveltségi fokán ebben excellálni kellene! — És hány helyről érkezik panasz, hogy a műveltség és előmű-

veltség hirdetői, a sziatársulatok — pártfogás nélkül — a bukás örvényébe sülyedtek!

A legutóbb városunkban időző sziatársulatnak is ez a sorsa lón. Nagy értékű könyv- és ruhatára városunk falai között van s pár nap alatt megütik felette a dobot. . .

Mennyivel kedvezőbb állapota volna vidékünk a magyar sziművészetnek, ha városunkban is, más vidéki városok példájára, szimpártoló egyesület alakulna, mint Aradon, Temesváron, Deesen, Sopronban! És így városunk intelligens polgárságának a műkedvelő társulat segítségével ily egyesületet alkotni úgy szílván semmi áldozatba sem kerülne. Pár évnvi tevékeny működés mellett még állandó színházat is lehetne építeni, a mire naponként fejlődő társadalmunknak mielőbb szüksége lesz.

Álljon az ügy élére valaki ki állásánál és tekintélyénél fogva a közreműködő erőket megnyeri — s rövid időn társadalmunknak ismét egy oly lépését jelezhetjük, mely műveltség-történetünknek egyik legszebb lapján fog tündökölni.

Közgazdaszat.**A vetéseknek a fagyatlan talajban nagy és szirmos hó alatti megfuladásáról és kipállásáról.**

A „Gazdasági Lapok“ f. évi 1-ső számában megjelent s Bíró Bertalan gazdatisám által felvetett azon kérdésére: „hogy a nagy hó alatt, fagyatlan talajban a vetések kipállása s megfuladása valóban s természetesen bekövetkezik-e? s hogy ninesenek-e a megfuladás és kipállás okaira nézve gazdáink tévedésben? s van-e szükség a szokásban lévő s azt elhárító óvintézkedésekre, s ha igen, mivel magyarázható azoknak jótékony hatása?“

Ezen kérdések megfajtására nézve van szerenésém szerény nézetemet az alábbiakban kifejteni:

A kövér, kifejlett, kivált trágyázott s fagyatlan talajban lévő vetéseknek (növényeknek), a nagy hó alatt, kivált

T Á R C Z A.**Ah még emlékszem. . .**

Ah, még emlékezem, szivemben az a nap,
Drága lény, melyen először láttalak!
Ugy-e, ugy-e tudod mi történt azután,
Hogy sorsom keserű könyekkel siratám!
Es mert az ég könyörtelen maradt,
Ez a szív meghajolt a kín sulya alatt.
Nem tört meg de tovább nem szólte álmait. . .
Oh mért, hogy oly hamar megsemmisült a hit! . . .

A kétségbeesés komor éjszakáját
Mosolygó, tündöklő sugár hasitá át:
Az a zaklatott szív ismét fenn dobogott,
Eltető melegén újra tüzet fogott;
S égett a láng tisztán, egyre fényesebben,
. . . Am a virág, ha az ő szele meglebben —
Elhervad . . . fúj a szív, melyet hős szele ért. . .
Oh mért, hogy közönyöd megölte a remény? . . .

Lásd, elvesz hit, remény, de ég a szerelem!
Szeretlek lángolon, imádlak végtelen,
Ugy áldjon meg Isten engem a világon,
Mint hogy emléked lesz örök boldogságom,
S ha majd a fájdalom megtöri szívemet,
Ha majd az érző szív a kintől megreped,
Legyen boldogságod — legvégső óhaja
Legyen drága neved utosó sóhaja!

Árva.

A p é n z.

(Felolvasatott a „Tiszolzei magyar kaszinó“ folyó hó 15-én megtartott 14-ik felolvasó estélyén.)

„Annak idején, mikor még Saturn és Janus a földön uralkodtak, jött az első pénz forgalomba“ — így beszélték azt egymásnak a régi rómaiak, ezzel mintegy azt értelmezték, hogy a pénz eredete oly régi korban kereshető, melyről még a történelem sem szól,

Bármily régi eredetűnek látszik is a vert pénz annyi bizonyos, hogy az csak is oly korba eshetik, mikor már az érczek olvasztása ismeretes volt. — A kínaiak, állítólag

már 2000 évvel Kr. sz. születése előtt, az érczpenznek birtokába voltak, de erről biztos adatok hiányoznak s azt sem tudjuk, miféle érczből volt ezen első kínai pénz verve, avagy öntve. — Biztos történelmi kutforrások szerint, a legelső ezüst pénz 268 ban Kr. sz. születése előtt, az arany-pé debates pedig utána 60 évvel Rómában veretett.

Tehát az első évezrekben semmiféle pénz nem volt? erre határozottan nemmel válaszolhatunk; hiszen még ma is vannak népfajok, kik sajátos pénzneművel bírnak. Így például: a Karolina szigeteken. (melyek újabb időben a Német- és Spanyolország közti viszály okozói voltak, s köztök a pápa, mint bíró és békeközvetítő szerepelt,) épen tehát a Karolinák lakói, gömbölyű nagy kőveket használtak pénz gyanánt, melyeknek sulya bátran vetekedhetne a spártiak nehéz vaspénzével. — Ugyisint a Filippinák és Malédiva partkörnyékén él egy igen csinos porcellán esiga, az ugynevezett „kauri kagyló“, mely Ázsia és Afrika nagy területein mint pénz szerepel; legfőbb piacza Zanzibar, honnan arab kereskedők tovább viszik Afrika belsejébe. Ennek is az értéke változó, attól függ, mely mennyiségben hozatik a piacra, — voltak idők, midőn 10 darab kauri kagylóért lehetett egy tehenet venni. jelenleg már ugy leszált az ára hogy 6-8 darab nem ér többet 1 krajczárnál.

Nagyon sok példát lehetne felhozni, mi mindent használtak évek hosszu során az emberek pénz gyanánt. — Gabonát, marhát, halat, théat, datolyát, sót, dohányt, bort, fegyvereket, vásznat, tarka üveggyöngyöt, madártollat, szörme és bőrt stb. Mexikóban, hol a csokoládó kedvenc és nemzeti ital, a cacaoabot. — Neufundland ridig és kopár tengerpartjain a nép leginkább halászattal foglalkozik és táplálódik, itt a gadóca (Stockfish) beszóva és aszalva (valódi áldás a lakosokra nézve) pótolta a pénzt. — Így a datolya is; — ki ne hallotta vagy ne olvasta volna a keleti nép magasztalását a datolyával? a keleti nép ezen izletes gyümölcseről azt tartja: hogy egy háziasszony, egy hónapig minden nap képes uj meg uj izletes ételt hozni az asztalra, datolyából készíve. Azért is később, midőn Persiában az első pénz verték, ez datolyamag alakú volt. — Menjünk tovább Ázsia fensíkjaira és Szibériába, ott a thea téglalakba préselve vándorolt kézről kézre, egyaránt. — S mit érne a legjobb étel a legegyszerűbb s legregibb tápszer t. i. sönélkül? azért nem fogunk rajta esodálkozni, ha kivált ső szegény vidékeken és országokban, ugy mint: China, Birma és Afrika belsejében a ső képviselte a pénzt; kiesiny, hosszúsukás sókockák Afrikába most is körülbelül 5 krajczár ér-

tékük. Az élelmi szerek mellett, ép oly fontos kérdés a ruházkodás is, azért a hideg éghajlat lakói, kik vadászattal foglalkoztak s kizárólag abból éltek, pénznek tekintették a szörme és bőrt. — Nem az állat husa birt értékkel, melyet a mindennap gyakorolt vadászat által könnyen, ugy, szólván játszva ejteit el a vadász, hanem az állat bőre volt a fő; bőrtön aludt; azzal ruházkodott, és bőrt eserélt az átutazó kufároknál fegyvert, kést és szeszes italokat. Oroszországban a középkorban kis bőrdarabkák voltak forgalomban, egy ilyen kis bőrdarab utalvány volt a nagy nyilvános bórraktárhoz, hol az illető beváltotta egy nagy bőrt.

A kultura egész ellenkező fokán állottak a pásztornépek, ugy például a zsidók az Ó-Testamentomban. — Ők főszlyt fektettek magára az állatra, nagy juh-, keeske- és baromgulvaik képeztek vagyonukat, terjedelmes legelők, miatt melyekre szükségök volt, vándoroltak lassan tovább, ezen pásztor patriarkális élet kölesönze nekik azon sajátosság jeleget, melyet bírtak, azért nálók ugy, mint minden pásztor népeknél a barompénz (Viehgold) egészen természetes volt. — Biztos nyomait a barompénznek a görög, rómaiak és perzsáknál találjuk, ugyisint a germán népeknél is. — Mint jelenleg a bírák pénzbírságra itelik el a bőrt, vagy porvesztett félt, ugy a legregibb korban házi állatokkal kellett fizetni a büntetést, a római „multa“ eredetileg szintén barmokból álló büntetés volt, egy darab juh volt a legkisebb, 30 darab ökör a legmagasabb büntetés. — Az érczpenz beállával természetesen, pengő pénzben fizették a bírságot. — Hogy a barompénzkorszak mily sokká tartó volt, kitűnik abból is, hogy a legregibb latinszó „pecunia“ mely a vagyont, pénzt jelzi, a baromtól („pecus“) veszi eredetét. A legelső érczpenz Görögországban és Rómában koezka alakú volt, rajta a bika képe nyomva.

Mikor már az érczek olvasztása ismeretes volt, forgalomba jött a bronz, vas és rézpenz, mely legnagyobb fokát érte a nemes érczekből vert ezüst és aranypenzben; csakhogy értéke igen változó volt, azért igyekeztek a figyelmes és óvatos kormányok minden időben és korszakban a folytonos váltásban bizonyos állandóságot létrehozni, s megteremtették a „pénzértéket“ (Münzwährung) megszabtak pontosan hány darab aranyat kell egy font színaranyból verni, milyen legyen nagysága, sulya, s az ezüspénzzel mily arányban álljon.

A hírneves Cepernikus 1526-ban irt egy emlékiratot a vert pénzről, melyben közli, hogy akkor minden népe

ha szíromréteggel is bír, természetesen meg kell fulladniuk s ki kell pállaniuk. Mert: a fagyatlan termőtalajban a hó alatt is a talaj tevékenysége nem szűnik meg, s az abban rendszerint (a talaj tökéletes megfagyásáig) folyamatban levő vegyi bomlások és egyesülések (növény-táp-só képződések) szakadatlan folyamatban vannak, úgy a növénymaradványok s trágya korhadása és a talajban levő humusz szétbomlása is; ezen korhadás és rothadás, vegyi egyesülések és bomlások folytán a talajban sok meleg fejlődik (s ezen meleg sok vizpárát fejt), továbbá sok szén-savany, vizpára, szabad légeny, kevés ammóniak s salétrom-sav, ezenfelül a köves növények exhalációjá folytán is sok vizgőz, szén-sav képződik, mely leguémű testek a talajból kiparolgván, a meleg kisugározván, a vastag szírmos hórétegen átörni képesek nem lévén, visszaveretnek s a termő fölü felszínén a növények körül tömörülnek össze, mely gözkörben és melegben a növényeknek természetesen meg kell fulladniuk s kipállaniuk, annyival is inkább, mivel kívülről a légkörből elegendő friss levegőt nem kaphatnak s mivel a talajban már előbb beszorulva volt légköri levegő élenye a vegyi folyamatok által nagyobbára felemészített s csakis a fojtó légüem: a légeny maradt vissza.

Az övintézkedések tehát szükségesek s a dolog természetéből önként folynak ki, t. i. a vastag, szírmos hóréteg alatt meggyülemlett gázoknak és melegnek utat kell nyitni, s utat nyitni a szabad légköri levegő nagyobb mérvű betöndulhatásának a növényekhez: a vastag szírmos hórétegen kapával minden 3—4 öl távolságban sorokban kürtöt nyitván, 1½—2 láb átmérőjű lyukat csinálván; úgy azonban, hogy a föld felszínén még két ujnyi vastagságú hóréteg maradjon, hogy az ezen helyen álló s eddig nagy melegben levő növények takaró nélkül meg ne semmisüljenek, meg ne fagyjanak. Ezen eljárás hasznos voltát gyakorlati tapasztalatból is határozottan állíthatom.

Fenti állításomat azon körülmény, „hogy a fagyatlan talajban a vetések a hó alatt is kikelnek s bizonyos mértékig nőnek is, s hogy piczi apró vetések nem fulladnak meg s nem pállanak ki“, legkevesebb sem gyengíti, mert a) A növényeknek életük kezdetén, míg kicsinyek, igen kevés levegőre van szükségük, melyet a hó alatt is és a talajból is kellő mennyiségben megkaphatnak. b) Kicsi növényeknek az exhalációjá is igen csekély, a hó alatt nagyobb mennyiségű szén-savanyt s vizgőzt nem fejtenek ki. c) A kései vetések többnyire trágyázatlan talajban állanak, s így a trágya korhadása által kifejtett meleg s nagy mennyiségű szén-sav képződés is ez esetben elmarad.

Állításomat a gazdák azon tapasztalata sem gyengíti meg, „hogy éppen a lékek helyén s a marhák lábai által ejtett lyukakon veszett ki a vetés — másutt nem.“ — Ennek oka nem az ajánlott s szükséges eljárás sikertelenségében vagy rosszaságában, de a végrehajtás, a kivétel rosszaságában rejlik, utyanis: midőn a havon keresztül a léket vágják, a fagyatlan földbe is bevágnak s a növényeket azon helyen eo ipso megsemmisítik; ezenfelül a havat egész a föld színéig teljesen elkaparják, így az eddig forró gázkörben levő növényeknek semmi hőtakarót nem hagyván, a bekövetkezett nagy s azonnali hőmérsékváltozás folytán azon helyről a növényeknek természetesen ki kell veszniök. A marhák által megejtett taposztatás közben pedig a marhák lábai a hórétegen át a teljesen fagyatlan földbe is behatolnak, a vetést a szó szoros értelmében kitapossák, s így a nyomokon megsemmisítik, s azon helyen csak hőlye gaz fog teremni.

A miért is a marhákali taposztatást — a kívánt ezel elérése végett — kivált az idén, midőn a talaj a hó alatt teljesen fagyatlan, gazdatársainnak nem ajánlom. Annál melegebben ajánlom s szükségesnek tartom az előbbi pontban körülírtot s okserien alkalmazott szelelőlyukak alkalmazását, kivált a kövér trágyas talajban levő kövér vetések felett, kivált most s akkor, midőn a beállott nagyobb olvadás folytán szíromréteg fog képződni (Megjegyzem, hogy

eddig, a vastag de teljesen porhanyó hóréteg alatt vetéseink veszedelemben nem foroghattak, mert a porhanyó hórétegen keresztül elegendő friss és élető levegőt kaphattak.)

Végül megjegyzem azt, miszerint a növények kipállása és megfulladása egészen más s más okból származik, mint a növények kifagyása. A rendkívül nyíló tavaszon, hol a fagy olvadással gyakran váltakozik, a növény kipállása s megtulladásáról szó sem lehet, csak épen azok kifagyásáról: midőn a növény-gyökerek a fagy által a talajból kihuzatnak, s a reá következő olvadás folytán a növények gyökereiről a föld le hull s a növénygyökerek földtakaró nélkül maradnak s kiszáradnak. A kisebb mérvbeni fagy általi felhuzásnál pedig, felhuzás közben a gyökerek megszagattatnak, s igen sokszor oly nagy mérvben, hogy abban a növények szintén elpusztulnak. A kipállásnál s megfulladásnál a növény-gyökerek erőművileg teljesen sértenek s a talajban előbbi rendes helyökön maradnak, hanem az egész növénytest el van sárgulva, mintegy meg van főve s rendes álló helyén meghalva.

A fentebbiek azok, melyeket fentisztelt barátom s gazdatársam kérdéseire feleletül adni óhajtottam, annál is inkább, mivel a felvetett kérdés megfajtése időszerűvé vált. P.-Apátin, 1888. január 25-én.

Vajda Gyula, g. e. titkár.

Uj gözcséplőgép. Leszich Miksa gépgyáros Miskolczon uj gözcséplőgépet találván föl, azt mu't év december 1-én a Borsodmegyei gazdák, birtokosok és bérlők nagygyűlése előtt Felső Zsoltzán bemutatta. Az ezen alkalommal felvett jegyzőkönyvből közöljük a következőket:

Fent jelzett napon reggel 10 órakor a bíráló bizottság megkezdte működését, és a kasznit nyugodt állapotában nézte körül. — Minden részében igen szilárdnak találta szerkezetét és különös előnyül hozható fel, hogy minden részéhez könnyen hozzá lehet férni, a gépész munka közben is könnyen igazíthatja és mivel minden része be van fedve és a szalma és törek a szél által pléh csövekben továbbítatik, sem a szemét, sem a szalmát a gép maga körül nem szórhatja.

Belső szerkezetében a közönséges gépektől eltérőleg különösen feltűnt, hogy az osztályozó csilinder hiányzott, de e helyett a szem több rendbeli rosta szorkezeten keresztül bocsátatván át, a szeleok elmés alkalmazása által a buza igen tisztán, mondhatnánk piaczképesen és 4 osztályba sorozva állítható elő.

Feltűnő szép, egyenlő mag választatik ki az I ső osztályon kívül vető magnak. Ezen osztály a gép oldalán lett alkalmazva, és legtökéletesebb és legnagyobb szemeket osztályozza vető magnak.

A szalma és törek pléh csövekben a géptől 10 méter távolságra továbbították, a mely csövek jobbra-balra fel és alá tetszés szerint állíthatók, és a szalma 8—9 méter magasra a szél által felfújható, és ez az Elevátor munkáját igen helyesen, sőt helyesebben végezheti.

A munka 10½ órakor vette kezdetét a köd által erősen nyirkos. Vérében aratott kissé sült szemű búzát kezdett esepelni a Szathmáry Kir. Pálné tulajdonát képező 12 lő-erejű gözkazán által hajtvá. A munka megkezdése után csak hamar észrevettük, hogy a szalmát továbbító csövön szem is, még pedig jelentékeny mennyiségben kifuratik, ugyanez történt a töreket eltávolító csövön is. — Ezen hiányok beszüntetése végett a gépészt figyelmeztetve, egy szelep elzárása által segített a bajon és ekkor már csak igen jelentéktelen mennyiségű hibás és könnyű szem vegyült a szalma és törek közé, de a szelep deszkájának szorosabb összeillesztése után az ocsanak sem lesz szabad a szalma és törek közé vegyülni, a feltaláló gépész és szabadalom tulajdonos Kovács Lászlónak kijelentése szerint.

A cséplott búzában találtattak egészen átázott nedves kékék is, a melynek szalmája két izben a csőben megre-

kedt, de egy perc alatt ez onnét eltávolítatván, a munka akadály nélkül folytatható volt.

A gép munkaképességét kipróbálandó, forszírozott etetés mellett látni akartuk miképp veri ki a szívós életet, és hogy a nagyobb tömeg szalmát 8 méter magasságba ezen szívós állapotában képes lesz-e a kazalrafelfujni, egy etetővel úgy etettek, hogy egy perc alatt 17 kéve hanyatlott a dobba és ezt a mennyiséget a gép kifogástalanul vert ki, kifogástalanul tisztította és osztályozta, a szalmát és töreket pedig akadály nélkül szállította a kívánt távolságra és magasságra.

Az által, hogy a törek és szalma a minden oldalról elzárt és befedett gépből messzebb el lett szállítva, a gép környéke és alja egészen tiszta maradt, úgy, hogy a gép alatt gázlás, ocsu, pelyva, és újból szelelés végett a gépre felöntendő csorgás nem találtatott.

Végül megjegyeztetik: hogy midőn legtöbb erőt kellett a gépnek kifejtetni, a gözkazán 4 atmoszférával dolgozott, s hogy ezen 5 óráig tartó munka alatt a gép körül csak 6 napszamos foglalkozott.

Ezek alapján a bíráló bizottság véleménye e gép fölül a következőkben pontosul: kitogásolható, hogy a gép 10 lő erőre készítettett, holott a 8 lő erejű gözcséplők vannak országserzte nagyobb mérvben elterjedve, de a feltaláló állítása szerint 8 lő erejű is készíthető.

Ettől eltekintve, gép munkaképessége és a munka eredménye a hozzá kötött reményeknek teljesen megfelelni látszik, mert a szemnek a kalaszból kiverése még pedig szívós esaknem nedves szalmából is kifogástalanul eszközölhető, továbbá mivel az osztályozó csilinder nélkül is igen szépen osztályoz, az esetleg üszkös élet is mázolás nélkül osztályozható.

Az elevátor nélkülözhető, és mivel a gép környéke tisztán maradhat, hirteleni záporosók alkamával kárba nem vész semmi, és végre mivel a gazdának csak a három végpontra kell ügyelni, hogy tudja miként végzi a gép és a gépész munkáját, nevezetesen a zsákolásnál, a tisztítás és osztályozásnál, a szalmát és töreket továbbító csövek végpontjainál, hogy szem sem vegyüljön a törek és szalma közé és a szalmába kicsépeletlen kalasz nincsen-e, ezzel a munka könnyen és biztosan ellenőrizhető, a mi nagy előnye a többi gépek felett.

Az elevátor tudvalevőleg a jól ki nem rázott szalmával felveszi a szemet a kazalra, de azt kevés ember veszi észre, mert nem kutatja, ezen a bajon azon segítenek sokan, hogy az elevátor deszka hidjába lyukakat csináltatnak, és a napi munka befejezése után az alól a szemet felszedetik, a mi nem kevés százalékra rug, a törektartók kizöldülése és annak eltakarmányoztatása alkalmával a jászlakban vissza marad szem igazolja, hogy a törekben is sok a magból elveszett százalék. Ezt az uj gépen ellenőrizni lehet, nem csekély azon haszon, a mit a szemek ezen megtakarítása által biztosítani lehetne a gazdának.

Végül a szerkezet előnye, hogy a szalmát hordó cső munkaközben egy csavar által jobbra, balra, fel és alá igazítható lévén, ez azt eredményezi, hogy a szalmakazal két végére ep úgy lehet a kazalozó emberek közelébe vitetni a szalmát, mintha az elevátortól az emberek által villáztatnék a kazal rakó emberekhez, így a kazlakon legalább 2 embert a töreknél 4-et meg lehet takarítani, a hasonló mennyiségű és minőségű munka mellett, ez sem megvetendő előnye a gépnek, kivált a nyári munkahiány alkalmával.

Kivánatos volna véleményünk szerint, hogy ezen találmány szabadalmát egy hírneves czég megszerezne, mert ezen rendszer tökéletesítése és elterjesztése által a gazdákra nagy előnyök hármoznak, a mire kis-iparosainkat a töke hiánya miatt elgötelennek tartjuk.

Mint hogy a gépész-mérnöki kar meghívásunk ellenére képviselve nem volt, az ezen szakmába vágó leírással nem foglalkozhattunk s mint gyakorlati gazdák csak a munka eredménye után mondhattunk a gépről véleményt.

egy font szinarany oly értékkel bírt mint 12 font ezüst: 150 évvel később az olasz Montanari azt a megjegyzést teszi, hogy egy font aranyért 15 font ezüstöt lehetett kapni, az ezüst értéke a legujabb időben is folyton csökkent, az arany most: 1: 19½. Az állami pénzverdek ily nagy ezüstcsökkenést számba nem vehetik, ok hosszabb időre vernek arany és ezüstpénzt, bizonyos megszabott értékviszonyban egymáshoz, mert a kettős érték fennállt még a legtöbb országban, jelenlegi állása körülbelül 1: 15½, úgy, hogy például 1 font aranyból ép annyi francot lehetne verni, mint 15½ font ezüstből; németországban a viszony alacsonyabb, 1 kgr. aranyból vernek 2790 márkát, 1 kgr. ezüstből 200 darab márkát.

Tudvalevő dolog, hogy a realpolitikuskok mellett élnek idealisták is, s az emberek, bár ábrándozóknak gonyolják, mégis önkénytelenül megfigyelik őket. Ezek ugyanis azt mondják: „az általános érdek miatt a nemzetek már sokról lemondtak, a melyekhez az előtt makaesul ragaszkodtak.“ Mink és a többi nemzetek is elvetettük a régi mértéket és elfogadtuk a sokkal ezélszerűbb métermértékrendszert, nem tehetnénk ugyanazt a pénzért is? a nemzetközi pénz apostolai már is megjelentek és hangoztatják: minek a márka, forint, franc, rubel, dollár és sterling? töröljük el ezen tarka társaságot! az üzlet, ipar, kereskedelem nem ismer semmiféle országhatárt! Teremtünk egyforma pénzt minden nemzet és ország számára. De hát milyen legyen ezen pénz? áldozzuk fel talán mink forintjainkat s fogadjuk el helyébe az angol pénzt? Az nem megy, de hiszen nem is szükséges! szakítsunk a régivel s szabjunk meg például egy gramm aranyat mindenütt mint pénzértéket. A gramm darabkák viselhetik Berlinben a német, Párisban a francia-köztársaság, nálunk pedig magyarország ezimerét, és így tovább, értéke azonban mindenütt egyforma lesz.

De vajjon megérjük-e mink azt, hogy külföldre utazván, nem kell időt vesztegetnünk pénzünk beváltásával? Én alig hiszem, de a jövő nemzedék ebben talán szerencsésebb lesz, mint mink.

Igy fejlődött a pénz évek hosszú során, s mai nap már nagy hatalom lett. Avagy lehet-e pénz nélkül valamit kezdeni? ez rugója, mozgatója minden iparnak, vállalatnak és üzletnek. Még a teltség is, azt mondja Ohnet György egyik regényében „a gazdagság támasz nélkül csekély dolog, olyan az mint a yders gyémánt, mely fénylik ugyan, de a melynek az izléses foglalvány nem adta meg

egész értékét.“ — A gazdag az egész világot lábai előtt látja heverni, rutsága finomság, bárgyúsága jóság, durvasága szeretetreméltó dévajkodás. — Hizelegnek hóbortjainak, megelőzik szeszélyeit, szolgálják gonosz hajlamait, a gazdag tehát uralkodik.

Igen, a pénz hatalom, egy angol író állítása szerint: „sokkal több embert tett bolonddá, mint a szerelem.“ — Valljunk meg őszintén, jelenleg a pénz, a gazdagság utáni vágy egyik legnagyobb betegsége társadalmunknak. E betegség abban nyilatkozik, hogy az emberek minden iparkodásukat, szellemi és testi erejüket, anyagi jólét megállapítására fordítják, „élvezni“ a jelszó! az érzelmi örömek poharát kiüríteni fenéki a törekvés ezéja. Minthogy pedig az érzelmi gyönyörök eszköze a pénz, vagyon, gazdaság, tehát gazdag kíván lenni a szegény minden uton módon. Eszökbé sem jut a mit a bölcs Sirák évezreklle ezélt hirtetett, irván: „boldog, ki arany után nem jár, s nem bizik a pénzben.“ — Kik akár szellemileg, akár testileg dolgozni tudnak; fáradság éjjel-nappal, hétköz- és ünnepnapon egyaránt. — „A gazdagság miatti virrasztás — hogy a fentnevezett bölcs szavaival fejezzem ki magamat, — „elepszti testöket és a gond miatta elveszti álmukat.“

Legjobb korban és erőben levő családapák sirba szállnak a teljesített munka következtében, melyet bírványuk kielégítése végett végeznek. — Kik ellenben dolgozni restellenek avagy szegénylenek, a gazdagodásnak, vagy legalább gondtalan megélhetésnek bectelen módját választják, lopnak, esálnak, uszorsázkodnak, barátaik kezességével visszaélnek. — És ha mindezek daczára ezélt nem érnek, sem hogy szegénységben tengessék éltöket, öngyilkosokká lesznek — Hát azokról mit szólunk: kik pénz, vagyon, mesés gazdagság birtokában vannak? legtöbben közülök göresösen ragaszkodnak meglévő kincseikhez, melyeket minden kigondolható módon gyarapítani törekednek. — „Inkább meghalni, mint kincsek által megvásárolható örömek nélkül élni!“ az ő jelszavok. — A fősvénység esillogó aranyainak egy halmazban nézegetése, az értékpapírok árfolyama hullámzásának megfigyelése, a szelvények beváltása, a kamatoknak a tőkéhez csatolása, e közben pedig a világ gyönyöreinek élvezete: ebből telik ki életök napról-napra.

Szépen eseteli koszorús költőnk Vörösmarty a pénz átkát és hatalmát:

Im mennyi pénz s mi büvösen ragyog,
Mi szemfényvesztő esillogása van,

Magában semmi s mégis minden
Az embereknek, melyért fíradoznak
Túrnek, tanulnak és elvénzenek,
Sőt megfordítva természetlenül
Valódi ezéjját, még éheznek is!
E csalfa fényben oszlik föl vegyest,
A vak halandók kinja s öröme,
It látjuk a méltatlan elnyomott
Árvák szemének drága gyöngyeit,
A megvásárolt, eladott érenyt
It a hiu pompának áltüzét,
S ritkán az érdem munkát és szemérem
Jutalmait.

De a pénz gazdaság, állással is válik a jó, nemesszívű emberek birtokában. — Mivé lennének a szépművészet, mivé a festők és szobrászok, a zenészek és írók remek magasztos művei a gazdagok pártfogása nélkül? s nincse módjában a vagyonos embernek gyakorolni a legszebb, legáldásosabb érenyt: „a jótékony ságot“, mely a nyomor könnyeit száritja, és viszont halálkönyveket esal s szegények szemébe, mert legszebb gyöngy a felszáritott köny, ennek ragyogása pompásabb az aranytól, bectse örökös.

Istenem! beh boldog a gazdag ember, ha szíve van! így kiált fel Berzsenyi: igen is boldog, mert benne él a kötelesség érzete felebarátai, a szegények és szűkölködők iránt; nem feledkezik meg soha az Isten fia e magasztos jóságtekl szavairól, „adatok és adatik nektek“; — bőségben nála alamizsna a szegények részére, enyhítő balzsam a betegeknek, édes vigasztaló szó a fájó szívek számára. Jótékonyágát nem üti a nagy dobra, de ügyel arra, hogy: a szentírás szavai szerint „a bal ne tudja meg, a mit a jobb kéz ad.“

Végül pedig megemlítem még, mily helyen mondja Szabó Rikárd, a vagyoni állást illetőleg, hogy nem az legboldogabb aki legtöbbet bír, hanem a ki megelégedett, mert gazdagság és megelégedés nem járnak mindig karöltve, nem szükséges a megelégedett élethez milliókkal bírn, elegendő annyi, mennyi helyzetünk tisztességes föntartásához szükséges. — A gazdagságát kipótolja a takarékoság és körülményeinkkel való kibékülés, és ki megtanult magán uralkodni, ki vágyait tudja kormányozni, az soha sem fog sorsa ellen zúgolódni. Gyürky Frida.

Fellette kívánatos volna, hogy e találmánnyal a gépek is foglalkozzanak.

Kelt mint fent.

Melezer Gyula, mint a borsodmezei gazdasági egyesület elnöke, és a bíráló bizottság elnöke. — Csizsár Péter, Vladár Ervin, Orey Gyula, Hoffmann Gyula, Sztankovics János, bizottsági tagok.

Mi végre az árát illeti, egyelőre kinyilatkoztatjuk, hogy éppen nem lesz drágább, mint bármely más jövevény gyártmány, dacára annak, hogy a cséplés mintegy 30-40% költségmegtakarítási eredményt mutat fel.

Értesítés és meghívás.

A rimaszombati községi elemi iskolában az első félévi nyilvános vizsgák a következő sorrendben fognak megtartatni:

Hétfőn január hó 30-án, d. e. 9 órától 11-ig: hit- és erkölestanból minden felekezetnek külön-külön tanteremben. — Az ev. ref. növendékeknek pedig február hó 2-án d. e. 9 órakor.

Hétfőn, jan. 30-én d. u. 2-4-ig az I. osztály.
Kedd, jan. 31-én d. e. 9-11-ig a II. osztály.
Kedd, jan. 31-én d. u. 2-4-ig a III. osztály.
Szerda, febr. 1. d. e. 9-11-ig a IV. osztály.
Szerda, febr. 1. d. u. 2-4-ig a V. és VI. osztály vizsgái minden tantárgyból; melyre a melyen tisztelt szülőket és tanügybarátokat tisztelettel meghívja

az igazgatóság.

Hírek és vegyesek.

Kinevezés. A magyar kir. pénzügyminiszter Marton István a gödöllői korona-uradalomhoz díjaz gazdasági gyakornokká nevezte ki.

Kinevezés. A hivatalos lap f. hó 22-iki száma szerint a m. kir. honvédelmi miniszter 1888. évi január hó 1-től számított ranggal Bodrogközy Árpád Lajost a gyalogságnál tiszthelyettesé nevezte ki.

Mai tárczánkat a „pénzről”, melyről már lapunk múlt számában is megemlékeztünk, olvasóink figyelmébe ajánljuk. Kétszeresen érdekes a ezik: először mert egy nő írta kétségbevonatlanul irói ügyességgel, — másodsor mert a pénz és a pénzérték fejlődését és művelésének népeknél egyaránt — érdekesen tünteti föl.

A gömörmezei közigazgatási bizottság erdészeti albizottsága folyó hó 30-án a megyeházán kisebb tanácskozási termében ülést tart.

Budget vita. Az országban az elmúlt heten ért véget a költségvetési vita, melyet a legnagyobb érdeklődéssel szokott kísérni az egész ország. A lefolyt vita különösen gazdag volt nagyszabású szónoklatokban, fényes szónoki talen utók ragyogtatták, az ékesszólás mezébe öltözve, csillogó tehetségüket. Ugy a kormánypart, mint az ellenzék sorai közül kitűnő férfiak léptek sorompóba. A költségvetési vitában megyénknek egyik képviselője is részt vett, még pedig Hevessy Benedek, a putnoki kerület orsz. képviselője, a ki függetlenségét és 48-as álláspontját támasztva meg a kormányt, polemikus színezetű beszédével pártjának, sőt néhol az egész ellenzéknek tetszését is kivívta.

Halálozás. Maradandó emléket hagyni magunk után az egyházi és társadalmi életben, tekintet nélkül életünk éveinek számára; úgy érezni és élni, hogy ezt általános tisztelet, szeretet és hála varázsfénye övezzé: legfényesebb bizonyossága a híven megfutott pályának, melyet élénk szabott a gondviselés. Így élt, így munkálkodott s így emléket hagyott reánk példaképpen városunknak egyik kiváló, ugy a családi, mint egyházi és társadalmi életben egyaránt kitűnő polgára Rásky Bertalan terménykereskedő. — Kinek egész élete nem volt zugó folyam, melynek árja termékenyit ugyan, de igen sok esetben rombol is; nem volt romboló vihar, mely villámaival megtisztítja ugyan a léget, de gyakran tönkre teszi a gazda reményét. — hanem olyan volt, mint esendes nyári eső, melynek csak áldásait érezzük és tapasztaljuk a nélkül, hogy a rombolásnak még csak lehetőségétől is félnünk kellene. — Ily életpálya mellett nem lehet csodálkoznunk azon, ha a esendes, szerencsében és szerencsétlenségben egyaránt meg nem ingatható férfi csakhamar polgártársainak kedvenczové lett, s egyszerű polgárlétére egyik kitüntetés a másik után érte. Így lett dalárdának pénztárnoka, a „gömörmezei nép- és iparbank” igazgatóságának tagja, egyházi tanácsos és városi képviselő. — E bizalmi állásokat lelkiismeretes pontossággal töltötte be. Áldozatkészségének fényes tanujale az, hogy mindenütt az elsők között jelent meg, ha városunkban társadalmi, egyházi, nevelésügyi czélok megvalósíthatása végett kellett a közönséghez fordulni. — De nemesak a város és megye területén gyakorolt döbbenő hatást, bár nem véletlen, de korai halála, hanem távol a magyar hazárain kívül is, mert lehet mondani egyetlen magyar ember volt megyénkben, kinek üzleti összeköttetései folytán különösen az északnyugati osztrák tartományok meguyították piaczaikat meggyék termékei előtt. — Hogy itt is éppen oly jól ismerték mint mi, bizonyítják azon számos részvétiratok, melyeket a gyászoló család a gondos apa halálának hírére messzevárból kapott. Azoknak, kikkel üzleti összeköttetésben állt, valamint a gyászoló övezegnek s kiskorú árvaiknak megnyugtatósára és némi vigasztalására szolgálhat az, hogy hasonlójemű fia veszi át az üzletet s fogja azt folytatni biztos alapon és az elhunyt által megjelölt határok között. — Mi pedig, kik a hosszas halalküzelemnek szemtanúi voltunk azokkal együtt, kik az elhunyt iránti szeretetüknek, tiszteletüknek a temetés alkalmával oly megható és általános jelét adták, kiáltásuk egy szívvel-lelekkel, hogy a boldogultnak álma legyen esendes és zavartalan, a melyen süjtött család tagjai, rokonok, barátok és ismerősök fájalmára hirtelen gyógyító balszámot a gondviselés! — Ravatala felett kedvencz énekét: „Mért oly borus oly néma e sereg” adta elő az ev. ref. énekkar kellő szabotossággal és Szalóczy Dániel ev. ref. lelkész mondott szívből jövő és szívhez szóló imát. A gyászoló család a következő gyászjelentést adta ki: — Özv. Rásky Bertalanné szül. Maklary Etelka, gyermekei: István, Erzsébet, Etelka és Jolán, — Gasko Gyula, kassai községi iskola-igazgató és neje Molnár Vilma s gyermekek: — Id. Maklary István és neje Farkas Zsuzsanna; — Ifj. Maklary István; — Maklary Erzsébet és férje Kazay László Borsodmezei pénztárnoka s gyermekeik; — Maklary Irma és férje Gasko János s gyermekeik; — Tóth Róza, Tóth

Emma, és férje Bodor István főgymn. tanár s gyermekek: — Kriston Mária és férje Szabó János s gyermekeik, megtört szívvel jelentik a forrón szeretett férj. legjobb apa testvér, vő, sógor, nagybátyja és rokon Rásky Bertalan terménykereskedőnek élte 52-ik, boldog házasságának 25 ik évében, folyó hó 24-ikén, esti 7 és fél órakor, hosszas szenvedés után történt gyászos elhunyt. A megboldogult hült tetemei az ev. ref. egyház szertartása szerint folyó hó 26-án délutáni 3 órakor fognak a rimaszombati sikertbe örök nyugalomra helyeztetni. Áldás és béke leugjen a feledhetlen halott porai felett!

Sooz Ferencz helybeli iparos polgártársunkat gyász érte: 7 éves kis leánykája Anna, rövid ideig tartó betegség után elhunyt. Temetése csütörtökön délutáni 2 órakor volt. A tömeges részvét enyhítse bánatát!

Pálnapi jóslat. Egy régi vers szerint, mely apünk előtt nagy tisztességben állott, nem sok jót remélhetünk az idei Pál nap után. A babonás vers így szól:

Pálnapja, ha tiszta, jelent nagy bőséget,
Ha szeles, hoz földre rabló ellenséget,
Ha ködös pediglen halált, vesztéséget,
Ha havas és esős — kenyérből szükségét.

Az idén Pál napján reggel arra öbredtünk fel, hogy sűrű köd ülte meg a vidéket, melyet belehelni is kész nyavalya volt. Lesz tehát halál, hullani fognak az embernek, a kár és veszteség mindennapos vendég lesz nálunk. Csak az a vigasztaló, hogy a muszka még se fog ellatogatni hozzánk, mert szél Pál napján nem fúj, sőt a délutáni kissé derültebb idő még azzal kecséget bennünket, hogy a bőségben — legalább egy kicsit — részünk lesz. Így jövendőli ezt az öreg rigmus.

A helybeli kaszinó ujjalakított választmánya f. év január hó 22-én tartotta első gyűlését Török János igazgató elnöke alatt. A tanácskozási tárgyai jó formán azok voltak, melyekről lapunk múlt heti számában mi is megemlékeztünk, s örömmel konstatálhatjuk, hogy az akkor jelzett bajok legnagyobb részén nem sokára segítve lesz. A választmány beláta szükségét, hogy a kaszinói alapszabályokon — melyek már nagyon is régiek — a mi modern viszonyainkhoz képest módosítani kell. Egy évvel ezelőtt egy könyvtár-kezelői állomást is rendszeresített a választmány, melyet a közgyűlés is elfogadott, de a kezeletisztr részére zsinórmértékről nem gondoskodott. E miatt a már akkor is rendetlen állapotban levő könyvtár még maig sem tudott a rendes kerékvágásba jönni, noha az egy év óta alkalmazásban lévő könyvtárkezelő elismerésre méltó buzgalommal fáradozott a könyvek rendezésén. A választmány erre vonatkozólag elhatározta, hogy Terhes Pál, Bakssay István, Bodor István, Farkas Ábrahám, Lányi Bertalan és Löcherer Tamás jbiró személyében egy szűkebb körű bizottságot küld ki, mely az igazgatósággal együttesen új alapszabályokat dolgozzon ki, egyúttal a könyvtár ügyének rendezésére is javaslatot terjesszen a választmány elé. A könyvtár legnagyobb baja — véleményünk szerint — abban áll, 1) hogy a könyvkivétel alkalmával némely polczon a könyvek kellő sorrendjére vigyázni alig lehetve, azok rövid időn öszszeszarvadnak; 2) a gyakrabban olvasott könyvekből — kivált ha gyengébb kötésűek — a lapok kivesznek. E bajokon segíteni legegyszerűbb módoi úgy lehet, hogy mindenek előtt a könyvek számok szerint leltározatvány, a szekrényekben állandóan helyzetessenek el; készíttessen az igazgatóság, az olvasás átlagos forgalmához képest, megfelelő számú könnyű tenyő-táblácskát egészen könyvalakban s e ta könyveket a könyvtárkezelő ill-sze mindig a kivett könyv helyére. Így a kivétel által megritkult könyvek a polczokon soha sem fognak öszszedőlni, mert minden nem használt könyv, a maga kiszabott helyén marad. E fa-könyvek előállítására husz forintba sem kerülne. — A mi pedig a kiszakadt lapok által hiányzottá vált könyveket illeti: e bajon segíteni már alig lehet, — de megakadályozni igen. Mellékeljen a könyvkezelő minden kiadott könyvhöz egy czédulácskát (nyomatva) a következő felirattal: „Kéretik e könyv olvasója, a beadás alkalmával a könyv hiányos voltát a hiányos lapokkal együtt a könyvtár kezelőjénél bejelenteni.” Azt hisszük a könyvtár érdekében, legalább első alkalommal, ezt minden olvasó megteszi. E bejelentések alapján a hiányos könyvek lajstromát könnyű elkészíteni s a hiánytalanokat aként kezelni, hogy a rajtok esett kár a gondatlan olvasó által megtéríttessék.

Reggelre öszszegegett. Ha Döza György borzasztó kinkot állott ki a számára izzóra hevített vas-trónon: ugy bizonyára Varga Katalin, másnéven Pipás Kató, még borzasztóbbakat az önkere által egőparázssal szünig megtöltött fazékban. — Zimankós volt az idő folyó hó 21-ikén, öt szegényt majd megvette a tél hidege, mire városunkból kiindulva, szülőfalujába Pokorágyra megerkezett. Kicsiny kunyhója, melyben napi keresményén kívül alig volt valamije, hidegen fogadta lakóját. Pipás Kató látva szomorú helyzetét, a közeli szomszédba futott s onnan egy fazék tüzet kölcsönzött, hogy annál melegítközhessek. A szerencsétlen asszony maga alá helyezte azt. A tüzőn észrevétlen nyomasztó álom borult szeméire, mely örökösnek bizonyult. — A gondatlan asszonyt reggelre öszszegeve találta veje s a nemrég még tüzes üszköket szétszórva, kialudva a kunyhó közepén.

Gömörvármegye ifjusága a „megyei tisztí nyugdíjalap” javára Rimaszombatban, a „Három róza” vendéglő disztermében folyó 1888. évi február hó 11-én zártkörű táncvizigalmat rendez, melyre czimzettet családjával tisztelettel meghívják: gr. Almássy Arthur, b. b. elnök. Máriássy Barna, b. b. alelnök. Lukács Géza, b. b. jegyző. Leugyel Samu, b. b. pénztárnok. Bornemisza Gyula, Bornemisza Elemér, Diószeghy Zsigmond, Feledy Ferencz. Hámos Antal, Fornét Gyula, Máriássy Gyula, Marton István, Marton János, Matolay Bertalan, Nehrer Gyula, Putnoky Móricz, Radvánszky György, Ragályi Ferencz, Ragályi Gyula, gr. Serényi Béla, Szabó László, Szeleczky Zoltán, Tomcsányi István, ifj. Török László, Vajda László, b. b. tagok.* — Személylegy 2 ft. Családjegy 3 személyre 5 ft, minden további személy után 1 frtál több. Karzati ülőhely 2 forint. Belépti-jegyek előre válthatók Miskolczy István ur ezukrászdájában és este a pénztárnál. Felülfizetések közönségtel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. — Kik meghívót — talán tévedésből — nem kaptak, sziveskedjenek ez iránt a rendezőséghez fordulni. Kezdeté 9 órakor

A c izi ember ritka szerencséje. Egy 60 éves czi

ember a napokban szénát vett Dobóczán, melyet mig száujára felrakott, eleseteledett. A nagy sötétség és hőses nem hozta zavarba emberünket s szénájával haza indult. De már a falu végén eltévedt, — mig a hosszas boldog után a rimaszécsi-bánrévei vasut vonalnak egyik örházához került, hol lovait megállította az örházba szándékozván tölteni az éjt. Nem vette észre, hogy lovai és szénája a vágányon állanak, minek következtében egy ép arra menő rendkívüli személyvonat hőkéje őt lovasul, szánastul együtt a töltés alatti mélyedésbe sodorta, melyben a hó a sző szoros értelmében eltemette. Ez eddig elég szerencsétlenség, de a czi ember ritka szerencséje abban van, hogy három nap mulva a munkások még élve kaparták ki a hó alul; embernek, lovaknak semmi bajuk sincs.

Locs pocs. Alsóbb gymnazista körökben nagy riadalmat okozott tegnapielőtt az enyhére változott időjárás következtében kiadott Tompa-utca, mely piszkos hullámmal a Jánosi utcát keresztezi s ez által a város egyik legnagyobb utcáján átázolhatatlan akadályt képez. Egy első osztályú tanulót, ki a hőmpolygó áradaton nem tudva átázolni, a hullámok elsodorták; — a gyorsan elősiető barátok csak nagy ügygyel-bajjal tudták megmenteni a haza jövendő reményét kenyelmetlen helyzetéből. — Hány ilyen balesetet fogunk még följegyezni addig, mig a nemes városi tanácsnak eme minden tekintetben fontos utca rendezése is eszébe jut? Pedig már említettük egyszer, hogy a Jánosi-utczán naponként 220 tanulóknak kell végig uszni a hóvizáradáson, s ha már e bajon momentán segíteni nem lehet, legalább a költségvetésbe vehették volna föl. Avagy a legtöbb művelődési intézetünk érdekét nem akarják figyelembe venni azok, a kik e bajon segíthetnének?

A helybeli egy. prot. főgym. ifjuságának „Tompakör”-e által febr. 2-án rendezendő műkedvelői előadását a tanári nyugalomdíj javára közönségünk figyelmébe ajánljuk. Az ifjuság szeme előtt kettős czél lebegett: egyfelől azok javára működni, kik nevelésüket odaadó buzgalommal vezetik, másfelől szünmű-irodalmunk megteremtője Kisfaludy Károly szellemének születése századik évfordulóján ünneplésen hódolni. E kettős czél elérésére kívánatos volna, hogy művelt közönségünk lelkesen támogassa az ifjuság törekvését, annyival is inkább, mivel a tanári kar maga is a siker elérésén buzgó fáradozik.

Olvad a hó. A városon kívül ugy, mint belül, a barna föld fehér takarója gyors enyészetnek indult, a nap langvos melege telodá a jéghideg kapesot, mi öszszetartotta. Utczáink fehér szünökből kivették, megbaruult ruhát öltve magukra s majdnem járatanok meglazult takarójuk miatt, melyek sűrű s őrszün víztömeget ringatnak fölcsünökön. — A Rima folyó, mohón fogadja medrébe a felvidék bő vizét, nem sokat gondolva arra, vajjon megfér-e benne mind. A szünök helyét, melyek villámgyorsan száguldak a tereken, négykereű járművek foglalták el. A koresolya-pálya, mely nemrégiben még kellemes szórakozást nyújtott a rajta hullázó tarka közönségnek, vizboritva áll. Minden, mi kedves képét nyújtotta a télnek, mint álom-kép gyorsan látjuk szétfoszlani. Pár ily nap kell még s nem lesz havunk, s esupán az egyhanguság lesz hirdetője annak is, hogy volt — telünk.

A megugrott tettesek. Sötét volt az éj a lefolyt hét első napján. Az utczákon elhallgatott a zaj. A rimasoron minden élő mély álomban aludt. Az utczai lámpa kétes világától, mi feuntartva, három ismeretlen alak a legnagyobb óvatossággal sietett előre, megbeszölt tárgyak végrehajtásához. L. István hentes mester udvarán álló fabódét készülték kirabolni, mely — tudomásuk lehet róla — nagymennyiségű zsir, szalonna s más eféle élelmi czikket rejtett magában. A lakatot bódé ajtaját sarkából akarták kivetni a magukkal vitt fejsze segítségével. Az ajtó vigyázatlanságuk miatt erős recsesenással fordult ki sarkából, melyre a házbellek is fölébredtek. A gazda a tetteseket üldözöbe vette, kik szörnyű meglepetésükben a fejszétök is ott feledtek. Az ajtóban okoztak némi kárt, máskülönbön azonban semmit, a hentes mester nagy öröme.

Elkészt a lövéssel. F. hó 22-ik napján kopóvadászat volt az osgyáni erdőben. A vadásztársaság két személyből állott esupán. Alig foglaltak standot az illetők, a magukkal vitt egy szál kopó csakhamar erős hajtásnak eredt. Nyulat vert föl — gondolták magukban — s nem esalatkoztak, mert látták a várva várt vendéget. Mily nagy lett meglepetésük, midőn észrevették, hogy a kutya nyulat, a kutya pedig farkas kergeti. Alig télt el néhány perc, a kopó észrevette a nyomába száguldó kalandort, gazdája tele igyekezett; azonban a fenevad nem hagyta el, utólérve, elfogta s magával huzcolta erőszakosan. Az egyik vadász, ki szemtanuja volt e jelenetnek, annyira elesudálkozott, hogy elkészt a — lövéssel.

Farsang. Ma ismét bál lesz: a helybeli iparos ifjak segélyező egylete rendezi. Mint az előjelekből következtetni lehet jónak ígérkezik. — Ezt annyival is inkább elhíhetjük, mivel szives fogadásukban, vendégzeregetésükben a multban sem esalatkoztunk. — Felhívjuk e táncestélyre a közönség figyelmét már azért is, mivel a tiszta jövedelem, az egyesület pénztárának gyarapítására fordítatik. — Ugyan a mai nap lesz megtartva, a másfali evang. énekkar által rendezendő táncmulatság is. — A helybeli polgári olvasókör bálja jövő hó 5-ikén lesz, ezt egy hétre, 11-ikén a Gömörmezei ifjusága által előre is fényesnek ígérkező táncestély, s február 12-én a másfali kisdobóvintézet által, ennek alapítókejeének gyarapítására rendezendő esteli táncmulatság. — Sikert s mentől több jövedelmet kívánunk a táncestélyt rendezőknek.

Az új dohányjövédéki törvények végrehajtása tárgyában Tisza Kálmán, mint pénzügyminiszter a törvényhatóságokhoz külön körrendeletet is boesátott ki, melyben felhívja azokat, hogy a törvény végrehajtása tárgyában a belügyminiszterrel egyetértőleg nem rég kiadott rendelete értelmében mielőbb intézkedjenek, hogy mindazon kötelesegeket, melyeket a törvény a törvényhatósági és községi tisztviselőkre, illetőleg előljárókra ruházott, az említett hatósági közegek lelkiismeretesen és pontosan teljesítsék. — Különösen fontos a esempészet megakadályozása, mert a dohányesempészet igen sok esetben megkárosítja magát a termelőt is, mindenesetre megkárosítja azonban az államkincsért. A ki a esempészet jövedelmességét minden törvényes eszközzel nem gátolja s vagy maga is bevőnek áll be, vagy pedig a tiltott adásvételt — különösen mint tisztviselő vagy előljáró — nem akadályozza: a z e ténynek maga is részesevé válik. (P. H.)

*) A rimaszombati ifjuságot elfelejtettem kiszéni. — Szedő.

Egyéves méncsikók vásárlása Azok a méntulajdonosok, a kiknek birtokában egy helyen legalább is négy jó származású erős esontu, szabályos testalkatú egyéves mén esik, vagy azokat az államnak eladni kívánják, ebbeli szándékukat a földmivelés-, ipar- és kereskedelmi miniszteriumnál legkésőbb február hó 15-ig jelentésk be.

A szánkázás eredménye. A lefolyt hét első napján Sz. Victor tornallyai kereskedő városunkban időzött, az „Absi-kävéház”-ba is bevetődött. Az itt nyújtott multság után, a bérlőit egyetemben a kellnőrnővel, szánkázásra szólította fel. A két meggondolatlan leány annyival is inkább örült a szerencsének, mivel ritkán kínálkozik alkalom az eléle élvezetre. A szánka hamar megindult s Bákájig meg sem állt. Elérve e helyet Sz. Victor — előzékeny lévén — 3 személyre étkeket rendelt, minék elköltése után a hegy levét is megpróbálták — ha igaz — kóstolgatni. A kellnőrnő, ki már nni kezdte a multságot, Sz. Victor urat a fizetésre szólította föl. Sz. Victor ur a esinos kellnőrnő kívánságát teljesítendő, s ott — ha ugyan volt — pénztárcáját nem lelta föl. Erre, — állítólag — mint oroszlan, dühösen a kellnőrnőre rohant, s annak ruháit tépve testéről dültől fuldokló hangon kiáltotta: „te loptad el, nálad kell lenni az 550 frtnak. — A védtelen nő hiába tiltakozott, a támadó tovább folytatta kutatását s 550 frt helyett a nőnél 525 frtot meg is talált, de ez nem volt az övé. Hanem a kellnőrnő, ki magankivüli állapotban kapott nyomorúságosan szerzett pénze után, melyet 50 frt hűján Sz. Victor ur vissza is adott. Nemsokára e baleset után a megrémült kellnőrnő egy fuvaros szánkájára ült — a színhelyén hagyva a princípálisnéját a gavalérral — városunkba hajtattott. Alig hogy beért, nyomban bejelentette az esetet a helybeli kir. ügyészségnek, hol a jegyzőkönyvet rögtön fel is vették ez igazán nem mindennapi esetről.

Biztonsági készülék korcsolyákhoz. Most, a koresolyázás évadjá alkalmából figyelmökbe ajánlunk t. olvasóinknak egy készüléket, mely arra van hivatva, hogy Haliix híveinek táborát jelentékenyen szaporítsa s megkedveltesse a koresolyázás egészség- s teszedző sportját azoknál, kik eddig nem merték a jégre menni. Nem az eséstől való félelem, hanem inkább az a körülmény volt oka a koresolyázástól való tartózkodásnak, hogy nagyon sok nem viselhette el a koresolyázástól származó lábízületi izmoknak soká tartó elfáradását és fájdalmas érzületét, s mindemellett nem tudta a koresolyázás mesterségét a középszerűségnek többre vinni. — Ennek oka abban keresendő, hogy rövid az idő arra, a lábízületi izmokat a koresolyázás gyakorlása által annyira erősíteni, hogy azok a követelményeknek megfeleljenek. — Továbbá erőteljes és izmos személyeknek gyakran igen gyenge csontszerkezetük van, melynek a test terhe nines a lábízület fejlődésével arányban, a mi kiválóan nőknél és gyermekeknél szokott előfordulni. — Hogy a lábízületnek több szilárdságot kölcsönözzenek, tudvalevőleg a fűzős cipőket és lábtöröksziját használják, melyeket igen szorosra kell összefűzni, minék az a következménye, hogy a lábak a vernek gyengébb odátodulása folytán hamar elfáradnak és megfáznak. — Ilyen való futásoknál, ugrásoknál és nehezebb figuráknál esontfejzamadás, sőt igen könnyen esontörés is történhetik. E bajon igyekszik segíteni Adler Károly bádeni gyáros, ki egy oly készüléket talált föl, mely a jégen való állást szilárdabbá teszi s az egész esupán, a esukló fölött megerősíthető könnyű éreztámaszból áll s általa a feizamadás és törés esete kizártnak tekinthető. (H. K)

A „The Gresham” életbizto itó társaság Londonban. Elöttünk tekszik ezen életbiztosító társaságának 1887. június 30-án befejezett 39-ik üzletévi jelentése, mely az 1887. november 29-én tartott rendes közgyűlésén a részvényesek elé terjesztetett, melyből a következő főmomentumokat vesszük át. A lefolyt év eredménye rendkívül kedvező volt. Ennek folyama alatt 6124 biztosítási ajánlat nyújtott be 58,038 225 frank értékben, s ebből 5448 ajánlat 48,901,000 frank biztosítási összeg fogadtatott el, melyekről a megfelelő mennyiségű kötvények ki is állítottak. A jutalék bevétel, a visszbiztosításokra kiadott összeg levonásával, 14 779 357 61 frankra rugott, melyben az első biztosítási év 1,735 753 44 frank jutaléka is bebefoglaltatik. A mérleg kamatszámolója 3,899,035 52 frankra rugott, s a jutalékbetétel hozzáadásával a társaság évi bevételét 18 678,593 10 frankra emelte. Az év folyama alatt a társaság által kifizetésre utalványozott életbiztosítási kötvény követelések 7,038,706 64 frankra rugtak. A kiházasítási és vegyes biztosítási szerződések, stb. követelése, melyek határidője lejárt, 2 507 392 92 frankot tett ki. Kötvények visszavásárlására 1,092,257 71 frank adatott ki. A biztosítási és járadék-alap 3,350 230 10 frankkal emelkedett. A követelések főösszege az üzletév végén 97,872,236 56 frankra rugott. Tőkebefektetések: 207,523 95 frank az angol kormánytól értékesítve 1,220,697 92 frank az indiai és telepítvényi kormányoknál biztonságban. 15 049 988 54 frank idegen államértékekben, 2 609 700 73 frank vasutársaságok, elsőbbségek és kötvényekben, 38 837,238 64 frank vasuti és más adós levelekben, 16 008 956 87 frank háztulajdonokban, melyek között Bécsben és Budapesten is vannak a társulatnak házai. 9,032,158 03 frank jelzálogban és különféle értékben 14,914,971 88 frank.

Nyilvános számadás. Az oszgyáni róm. kath. iskolaszék által f. január 22-én tartott táncmulatságon felülfizettek: Báro Luzénszky Henrik 1 frt 80 kr., Horváth László 1 frt 80 kr., Horváth nővérek 1 frt 20 kr. Udvardy József 1 frt, Kupcsik József 80. Glajk József 80, Horkovics Gyula 80, Szakall Barna 80, Laurenesik István 80, Vajszada Antal 80, Okolicsányi Gynla 80, Kemény Lajos 40, Smied Iván 30, Kovácsik Mihály 30, Ungár Bernát 30, Molnár János 30, Pavella János 20, Nessler Alajos 80 kr., összesen: 14 frt. Az összes bevétel tett 32 frt 80 krt, ebből levonva 12 frt 80 kr. kiadást, maradt tiszta haszon 20 forint, mely további rendelkezésig az iskolagondnok által kezeltek. — Fogadják köszönetünket mindazok, kik megjelenésük, illetőleg felülfizetéseik által lehetővé tették azt, hogy az eddig nélkülözött legszükségesebbek iskolánk részére beszerezhetővé lesznek. Az iskolaszék megbízásából Timár István, tanító.

CSARNOK.

Rosz magyar szó, de azért e rovat ezonél megjárja. Ugy vagyunk vele, mint a vén Kisfaludy volt a fehér kö-

pányegével; hét galleru német szabása ruhadarab volt, a divatból is még az ő fiatal korában kiment, hanem azért mégis használta — megszokásból. Csarnok, mint kereskedelmi műszó, oly nagyobb szabású üzletet jelent, melyben sok minden fajtájú árucikk van fölhalmozva. E rovat is könyvnyomóintézeti művelven mondva, oly láb a lesz lapunknak, melyen vajmi keveset járunk ugyan, de azért mindenüvé becsatlunk-botlunk s azt a sok mindenfélét, melyet szerzte-szét jártunkban tapasztalunk, olvasó közönségünknek kitálaljuk. Ezért lett e rovat ezime e rosz magyar szó: es arnok.

Egyébiránt a rosz magyar szavakról jutott eszembe, hogy használunk mi ennél sokkal roszabbakat is. A mi nyelvünk szerencsétlenségére olyan, hogy azt, a ki nem született magyarnak soha sem tanulja meg, a ki pedig tősgyökeres magyar: annyira tudós benne, hogy akár professornak is beállhatna, ha mindjárt harangöntői pályára adták is vala szülői. Hát hiszen az szép dolog, ha valaki annyira érti nemzeti nyelvét, hogy másokat oktathasson saját tudományára, de fájdalom, jártamban-keltamban azt tapasztalom, hogy a nyelvtudományt a legtöbb ember nálunk Csáky szalmájának tartja, melyben jus nélkül is könyvedvén gazdálkodhatik. Es így vannak az orvosok is a maguk tudományával. Nines oly betegség a világon, melyre ismerőseink ne tudnának valami orvosságot, sőt azt is hiszik, szentül, hogy azt a halálos beteget, ki felett első rangu tekintélyek tartottak consiliumot, ők megtudták volna meuteni.

Hanem azért az orvosok állapota még szerencsés a nyelvtudósokéhoz képest, mert ha beüt a halálos nyavalya, ugy figyelnek szavukra, mint a szentírásra, s utasításait vakon követi beteg és egészséges egyaránt, miután élete az embernek csak egy van s ez az egy is rettenetes drága. De a ki a nyelvtudományban érzi magát okosnak, ninesen az a menybéli tekiutély, a ki nézetéről eltéríteni bírna.

Pedig egy kissé nyelvészkedni szükséges a laikusnak is. A mi nyelvfejlődésünknek volt egy korszaka, melyben az újítási mania sok boldogtalanságot alkotott, s ezeket nyelvünkbeli kisöpörni a mi korunk feladata. Szent kötelessége ez mindenkinek, aki ahöz ért.

Es indult is egy valóságos hadjárat a rosszul képzett, vagy egészen újból, de rosszul alkotott szavak ellen, melynek küzdelmeiben részt vett az egész nemzetnek minden irodalommal foglalkozó embere. Es e hadjáratnak volt is anyyi sikere, hogy nyelvünket annyira a mennyire, a képzelenségtől megtisztította, de csak félmunkát végzett akkor, midőn a máskülönbén jó, de rosszul használt szavakat figyelmen kívül hagyta, diadala öntudatában közönyösséget tanúsított a közénk beékelt népektől vett s csak juxból használt idegen szavakkal szemben. — A mi vidékünk, hála istennek, jó magyar vidék, csak a szomszédságában van a baj, mert az ők példájukon haladva, mi is jobban szeretjük a rászát és eseviezét, mint a káposztát és savanyu vizet.

Eu ugyan ebben semmi különöst nem találok, oly vidékeken, a hol különböző nyelvű emberek érintkeznek, kiket kereskedelmi, vagy egyéb érdekek esatolnak egymáshoz, könnyű magyarázatát látom annak, hogy szavaikat elcsere berélik. A savanyu-víz azért savanyu viznek fog maradni még akkor is, ha esericze gyanánt árulják. De már abba — magyar ember létemre — sehogy sem tudok bele nyugodni, hogy a eseléd ebéd után felmosakodik — s ha szokása szerint a tálat nem mosta meg elég jól, akkor ez esintalan. Es e használatra könnyen találtnak védelmet is, mert azt mondják, hogy a tál, ha tiszta, akkor esinos, ha nem tiszta: esintalan. Ez az értelme a szóban levő fosztóképzőnek. Jó. Ha a esin, vagy esinos fogalmát közönségünk azonosítja, vagy legalább is kapcsolatba hozza a szép és jó fogalmával a esintalannak piszkos értelemben vett használatá ellen kifogást nem emelhetünk, legföllebb abban találhatunk némi fureszságot, hogy piszkos tényér és egy dévaj kedvű hölgyecske egyformán esintalanok.

A mosakodik szó használatát azonban már ne u lehet mentegetni. A kodik, kedik, képző kölesönös és visszaható jelentéssel bíró igéket képez. Mosakodik, fésülködik az, a ki önmagát mossa és fésüli. Verekedik a ki mást ver, de kölesön fejében maga is kikap. Eunnél fogva mikor a eseléd mosakodik egészen mást eselekszik, mint mikor az edényeket tisztogatja. Magyar ember házában ilyenkor mosnak, vagy helyesebben mosogatnak.

Ezuttal azonban elég a mosogatásból. Más alkalommal másról. Nyelvelő.

Hivatalos közlemények.

A rimaszombati kir. törvényszék elnökétől.
133—1888. sz. **Pályázat.**
A vezetésem alatti rimaszombati kir. törvényszéknél előléptetés folytán üresedésbe jött évi 360 frt segélydíjjal javadalmazott joggyakornoki állomásra ezennel pályázatot nyitok.

Felhivatnak ennélfogva mindazok, kik ezen állomást elnyerni óhajtják, hogy életkorukat, az 1883. évi f. t. cz. 7. §, illetve 5. § 1 ső pontjában körülírt szakképzettségüket, nyelvismeretüket, s eddigi alkalmaztatásukat igazolják

okmányokkal felszerelt, sajátkezüleg irt folyamodványuka ezen hirdetésménynek a hivatalos lapban harmadszori megjelenésétől számítandó két hét alatt — a közhivatalban állók főnökök útján — hozzáam annyival inkább nyujtsák be, mivel a netán később érkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Kelt Rimaszombtatban, 1888. január 21-én.

Fornét Jenő, kir. tszéki elnök.

Műkedvelői előadás.

Rendezi a rimaszombati egyesült prot. főgymnasium „TOMPA-KÖR”-E a tanári nyugdíj-intézet javára.

Rimaszombtatban, a „Három Rózsa” vendéglő disztermében esütörtökön, 1888. február hó 2-án a rimaszombati egyesült protestans főgymnasium tanári nyugdíjintézete javára előadatik:

A PÁRTÜTŐK.

Eredeti vigjáték 3 felvonásban. Irta Kisfaludy Károly. (Rendező: Bodor István. Sűgó: Vozáry Gyula.)

Személyek:

Hajualfi László, gazdag kereskedő	— — — —	Gaal Gusztáv.
Elek	— — — —	Soós Béla.
Mili	} testvére gyermekei	Szabó Aranka k. a.
Rózi		Papszász Irén k. a.
Élődsy, hadnagy	— — — —	Kishonthy Ákos.
Tóházy Károly	— — — —	Prékopa Rezső.
Körmödsy, táblabíró	— — — —	Benyo Géza.
Öregbíró	— — — —	Záborszky István.
Biróné	— — — —	Madarász Margit k. a.
Notárius	— — — —	Soós Barna.
Palkó, ennek fia	— — — —	Juhász László.
Kántor	— — — —	Smidt Sándor.
Törvénybíró	— — — —	Ranosztay György.
Kisbíró	— — — —	Demeter István.
A helység kovácsa	— — — —	Tóth Béla.
Jakab, Élődsy inasa	— — — —	Noga János.
Hajualfi inasa	— — — —	Horváth Kálmán.
1. }	} tanácsbéli	Szlávik Ádám.
2. }		Hrecska László.
3. }		Csapó János
4. }		Diószeghy László.
5. }		Pongó József.
6. }		Csesznok Pál.

Vendégek, nép. — Történik egy szabad helységben.

Helyárok: Körszék 80 kr. Zártszék 60 kr. Földszint 40 kr. Diákjegy 20 kr. Karzat 20 kr.

Jegyek előre válthtók **Baksay József** ur kereskedésében. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

Kezdeté pont 8 órakor.

Az előadást táncz követi.

Felolós szerkesztő: **Dr. VERES SAMU.**

Magán-hirdetések.

Bérbe kiadó.

A gesztetei összes regalé: **korcsma, mézszárszék és boltijog** folyó év **február hó 16-án** a hely színén tartandó árverésen ez év május 1-ső napjától bérbe adandó; a bérlet feltételeit megtudhatni a közbirtokosságnál. Zárt ajánlatok is elfogadtatnak. 3—3

Hirdetmény.

Néhai id. **Gelle Istvánné** örökösei tulajdonát képező külső és belső ingatlanság Szabad. Rimaszombtat r. t. város árvaszékének 826/887. sz. határozata folytán folyó 1888. évi február hó 4-ik napjának d. u. 2 óráján önkénytes árverésen fog eladatni, erről a venni szándékozók azon megjegyzéssel értesítetnek, hogy az árverési feltételek addig is Huszt Lajos árvaszéki előadó hivatalos helyiségében megtekinthetők.

Kelt Szab. Rimaszombtat r. t. város árvaszékének 1887. évi december 31-ikén tartott üléséből. 3—3 **Szabó György**, árvaszéki elnök.